UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Calepinus Ad librum

Calepino, Ambrogio

Venetijs, 1509

A ante L

urn:nbn:de:hbz:466:1-97861

Visual Library

gnati: in cognatis nō vtiqꝫ agnati: vtputa. Frater pr̄is.i.pa
truus ē agnat⁹ ⁊ cognat⁹. M̄ris vō frater.i.auunculus co
gnat⁹ ē ſꝫ nō agnat⁹. Gētilitas vō ⁊ agnationē ⁊ cognatiōes
cōplectit̃. Agnatū ēt dicim⁹ q̄cq̄d vltra debitū natū eſt. Uñ
agnaſcētia ⁊ agnata mēbra appellāt̃ q̄ abūdāt. Ply. mēbra
aīalib⁹ agnata īutilia ſūt ſicut ſextus hoī ſemper digitus.
Agnomen pe.p. dr̄ ab agnatione in qua quis natus eſt.
Agnoſco ex adnoſco. ſꝫ d. euphōię cā mutat̃ ī g. licet annomi
no ꝑ duplex nn. ſcribat̃. Et agnoſcere q̄dē dr̄ de ꝓpinq̄s et
ſanguine ꝯiūctis: vt Uir. agnoſcitqꝫ ſuos: lętuſqꝫ ad męnia
ducit. De h̄ ēt in dictiōe cognoſco. ab γνωω.α.γνώσω.
Agmen ſig̃t multitudinē. Uir. vocat agmina ſęua ſoror. In
terdum ordinatā multitudinē vt eſt exercitus īcedentis: vt
longum per valles paſcitur agmen interdum impetum: vt
apud eundem. Et leui fluit agmine tybris.
Aggredior ad aliquē gradior. Et hoc qñqꝫ amice. Plau. ī aſi.
Etiā tu here iſtunc amoue abſte: atqꝫ me aggredere. Qñqꝫ
hoſtilr̃: vt ſit aggredi īuadere. Salu. Ex laterib⁹ ceteros ag
gredit̃. Juſtin⁹. Quos ex iprouiſo aggreſſus facile fudit. Eſt
enī aggredi gradatī ire ⁊ cū īſidijs ꝓpriū gladiatoꝝ q̄ grada
tim eunt ad dimicādū. Fit ēt qñqꝫ aggreſſio v̄bis. Uir. Ta
lib⁹ aggredit̃ venerē ſaturnia dictis. Aliqñ aggredi ponit̃
ꝓ īcipe. Lac. li. v. Oēs tñ illō arguebāt ꝙ illo potiſſimuꝫ tp̄s
id opis eēt aggreſſus quo furebat odioſa crudelitas. Aliqñ
ꝓ tētare. Sal. ī Jug. Oēs aſꝑitates ſuꝑuadere naturā ēt lo
ci vincere aggredit̃. Sciēdū ē ꝙ hęc v̄ba. Aggredior adori
or alloquor ⁊ ſilia ad ꝓpoſitiōe eis adiūcta cū actō ſolo ele
gāti⁹ ponūt̃ q̄ꝫ ſi ſimplicia eoꝝ actō ad ꝓpoſita iūgant̃: vt ag
gredior hoīem: nō gradior ad hoīeꝫ. Dicim⁹ ēt aggredior te
dictis: q̄ſi cū calliditate. Uirg. Talib⁹ aggredit̃ dictis.
Agrigentū: vrbs Sicilię. vnde Empedocles ph̄s: ⁊ phalaris
tyrannorum ſęuiſſimus originem duxerunt. Hinc agrigen
tinus a.um. pe. pro. vt tyrannus agrigentinus.
Agripinēſis colonia dcā ē ab agripina Neronis mr̄e: q̄ vt viꝫ
ſuā extremis quoqꝫ natiōib⁹ oſtaret ī oppidū vbioꝝ q̄ ſūt
in Germania inferiore in quo genita erat coloniā deduxit.
Agrippę ſeu Aegrippę ab ęgro ꝑtu vt docet Gel. dñr quoꝝ in
naſcēdo nō caput: ſꝫ pedes ꝑmi extiterūt q̄ part⁹ difficillim⁹
⁊ ęgerrimus habet̃ ab ęgritudine ⁊ pedib⁹ appellati. Cōñi
xos āt pueros eē ī vtero. Uarro ſcribit capite īfimo nixos:
ſurſuꝫ pedib⁹ elatis nō vt hoīs natura ē: ſꝫ vt arboris. Nā
pedes cruraqꝫ arboris appellāt ramos: caput ſtirpē atqꝫ ra
dicē. Qñ inq̄t ꝯ naturā forte ꝯuerſi ī pedes brachijſqꝫ plęrū
qꝫ deductis retineri ſolēt: ęgrius tūc mulieres enitunt̃.
Agrios latine dicitur agreſtis: ferox īmitis.
Agnus. Uide infra in aſpirandis αςνός purus caſtus: inde
chriſtus agnus dei dr̄: eſt ēt arbuſcula qua vię oēs ornabā
tur athenis in feſto palladis dicta aūt ab a priuatiua ⁊ γεν
ναω genero quoniam inducit caſtitatem.
Agogus pe. pro. latine dicitur ductor: dux vię αςωγος απο
του αγειν ο πόλλα σημαινει.
Agolū pe. cor. paſtoralis baculus quo pecudes aguntur.
Agon locus certaminis romę q̄ Circus flaminius dicebat̃: ⁊
plęrūqꝫ ponit̃ ꝓ ipō certamīe: qñqꝫ ēt ꝓ ſtudio. Eſt ⁊ agon
victimarij v̄bū ꝓ agone. Oui. li. j. fa. Qui callido ſtrictos tin
ctur⁹ ſanguīe cultros: ſꝑ agat ne rogat: nec niſi iuſſus agit:
⁊ Sene. li. iij. ꝯtrouerſiaꝝ. Carnifex manū tollat deīde reſpi
ciat ad patrem ⁊ dicat agon. Qō fieri ſolet victimis.
Agonia pe. cor. orū. ⁊ agonalia orū vel ium. Ludi q̄ fiebāt in
honorē agonij dei ab ἀ ſine γωνιά angulus: qr̄ loc⁹ ī quo
hmōi ludi fiebāt erat ſine angulo. Oui. li. j. faſ. ⁊ prius anti
quus dicebat agonia ſermo. Sunt q̄ agonia dicta velint ſa
crificia: q̄ fiebāt in mōte: qm̄ agones mōtes vocitarēt. Uñ
mons Quirinalis agon⁹: ⁊ collina porta agonēſis ē appella
ta ſed ēt αγώνια timor ſollicitudo concertatio vt Jſocra
tes in auagora ⁊ αγονιά ſterilitas quędam parien.
Agonia. ę. pe. cor. hoſtia quę īmolabat̃. Antiq̄ enī agonias ab
agendo hoſtias vocabant. Ruſus agonia accipitur pro ti
more ⁊ ſollicitudine quę mentē vexat: vt in euāgelio. Et fa
ctus in agonia prolixius orabat.
Agonius dicebatur deus qui pręſideret rebus gerendis. Et
agonius dies erat quo rex agoniam hoſtiam īmolabat. Et
agonius moleſtiam inferens dicitur.
Agoniſma atis. certamen: vt de diuo Anaſtaſio legitur. Suū
agoniſma gratanter ſuſcepit. Proprie tamē palma ſeu prę
mium agoniſma dicitur.
Agoniſta q̄ ī agōe ꝯtēdit. Gręce αγώνιςης dr̄ certator pugil.
Agoniſticus a.um. certatorius: quod ad agonem ꝑtinet. Aug.
in pſal. interpretatione. Agoniſtica iſta vana ⁊ ludicra non
debet affectare chriſtianus.
Agonotheta pe. cor. munerarius: q̄ſi agonis diſpoſitor ſeu p̄fe
ctus: q̄ ꝑmiū certantib⁹ in quolibet ludoꝝ genere ꝓponit: q̄
lis Aeneas apō Uirg. Cōponit̃ enī ſic αγωνα γώνος cer
tamē ⁊ τεθεις τέτενθος poſitus diſpoſitor. Aug. Non au
dis athletā dñi ab agonotheta petentē adiutorium pugnę.
Hie. Jſte agonotheta non propterea nos pugnare voluit:
vt nos poſſit benedicere.
Agonizo pe. pro. neu. ⁊ Agonizor depo. ſig̃t dimico contendo.
Hier. in eccle. Agonizare ꝓ aīa tua ꝓ iuſtitia. Cyprianus ad
Moyſen. Oīs qui agonizatur in oībus continens eſt.
Agoranom⁹ pe. cor. apud Plau. ędilē ſig̃t q̄ in Cap. ait. Euge
edictiones ędilitias hic q̄dē hꝫ: mirūqꝫ adeo eſt niſi hūc fece
rūt ſibi ętoli agoranomū. Dict⁹ agoranom⁹ a foro reꝝ vena
liū cui regulā p̄ſcribit: ſꝫ ſi gręcā līguā audire volum⁹ aliud
ſig̃t: quoniā αγόρα καί αγορευω τό φθεγγομαι καί
άπό τού νεμειν νομος q̄ſi qui fori ius haberet.
Agorę us a. noſtris nūdinarius vilia emens ab agorazo emo.
Hora. Daunię defende decus camęnę lenis agorę ę. Agora
enī forū vęnaliū dr̄ qō etiā pro concione: pro prętio rei pro
re vendita: ⁊ pro foro iudiciali quādoqꝫ ponitur.
Agrapus pe. cor. latine non ſcriptus dicitur.
Agyrini: ſiue Agyrinenſes dicti ſunt populi ab vrbe Agyrio:
ſiue agurio.

A ante H

Abenus. a. um. idē qō ęreus. Uirg. Et luce coruſcus abena.

A ante I

Aio is. it. aiebā as. at. Ai aiſti ait. aimus ſtis. Aug. Uos adiciē
tes in malo aiſtis. Plau. in aſi. Me vince vnū ex oībus at
qꝫ illā amare aiebas. Neuius. Uel ai. vel nega. Ci. de fi. bo.
Quaſi ego id curem ꝙ ille aiat aut neget.
Aius deus a romanis dictus eſt ab eo ꝙ aiebat. Nā olim Ro
mę audita vox eſt ſilētio noctis clarior humana voce: quę
iuberet magiſtratibus nunciari gallos aduentare: ⁊ vt pro
uiderēt ne roma a gallis caperet̃: ex eo dictus ē deus Aius.
loquens ſicut docet. Ci. lib. ij. de diui.

A ante L

Ala. q̄ aues volāt. A cui⁹ ſilitudine ala ēt dr̄ locus ille ꝯcauus
ſubter brachiuꝫ ī hoīe q̄a ī eo pili q̄ſi pēnę naſcūt̃. Ply. li. xi.
Elephas tñ ſub armis duas. ſ. mām̄as: nec ī pectore ſꝫ citra
in alis occultas. Hic hircin⁹ odor ille ꝯcipit̃: ꝓprie tñ vocat̃
axilla: a q̄ fit ala. Cōtra Priſ. q̄ vult axillā ꝑ diminutiōeꝫ fie
ri ab ala ⁊ maxillā a mala. Cicęronis hęc ſūt v̄ba. Quinetiā
v̄ba ſępe ꝯhūt̃ nō vſus cā ſꝫ auriū. Qūo āt veſter axilla ala
fact⁹ eſt niſi fuga lr̄ę vaſtioris: quā lr̄aꝫ ēt e maxillis ⁊ axillis
⁊ vexillo ⁊ pauxillo ꝯſuetudo elegās latini ſermonis euel
lit. Sꝫ hoc nomē q̄dā aſpirant. Dr̄ ⁊ aſella: vt in ſacris lr̄is.
Abſcōdit piger manū ſub aſella. Pręterea ala dicta ē eq̄tuꝫ
turma: ꝙ pedites tegat alaꝝ vice. Nā in eq̄tū ordinibus cir
cū legiones dextra ſiniſtraqꝫ tanq̄ꝫ alę auiū corporibus loca
bant̃. Uirg. lib. iiij. Dū trepidant alę: ſaltuſqꝫ indagine cin
gunt. Jnde dicti ſunt ęquites alares vel alarij.
Alarius. a. um. qō eſt alę eq̄tū turmę. Uñ alarij equites.
Alatus. a. um. ab ala auium quod habet alas. Allatus vō per
duplex. ll. apportatus.
Alauda auis: quę olim. Galerita vocabat̃. qr̄ apicē hꝫ. h̄ ē plu

mam elatã in capite ad ſiĩitudinẽ galeri: ſiue galeę. Uar. appellat galericũ ⁊ a gręcis corydalus dr̃. Poſtea gallico vocabulo. Alauda vocata ẽ legio quedã apd̓ Romãos. Galli. enĩ h̓ noĩe ſignificãt galeã. Uñ milites q̃ galeis vtũtur dicti ſũt a laude. Scribit Ply. li. xi. Alaudã auiculã appellatam quõdã galeritã gallico vocabulo ẽt legioni nomẽ dediſſe. Jdeoq; Ceſar cũ ex gallijs legionẽ cõſcriberet: alaudã appellauit. De q̃ legione. Ci. ad Atticũ ſic ſcribit. Antoni⁹ cũ legione alaudar ad vrbẽ pgere pecunias municipijs impare. Militaria enĩ vocabula tradita ſũt ab ipis rebus: que ita noĩant ppꝛie quarum rerum in acie ſtruenda ſui cuiuſq; vocabuli imagines oſtenduntur.

Alabarches: latĩe ſalis pfect⁹: vt ẽ apd̓ Joſephũ ĩ vltimo antiq̃tatis. li. Et fuit apd̓ ęgyptios ⁊ iudęos honoris appellatio.

Alabãdę Jonię ciuitas Apollonio rhetore nobilitata. Hĩc alabãdes ⁊ alabãdic⁹ q̃ ſic ab ĩuicẽ differũt: ꝙ alabãdicus ſiue alabãdiac⁹ nomẽ ẽ poſſeſſiuũ. Uñ alabãdicos libellos pro barbaris ⁊ ĩeptis gręci capiũt. Aladãdes ciues oppidi dicũtur. Unde carbunculos perfectos alabandes quaſi municipes appellant impolitos atq; rudes alabandicos.

Alabaſtrũ gñs marmoris plucidi ⁊ coloribus diſtincti ex quo fiebãt vaſa vnguentaria. Mar. Quod coſmi redolẽt alabaſtra ſociq; deor. Dr̃ ⁊ alabaſtrus qm̃ Ply. ſcribit ſeruãdis vnguẽtis maxime idoneũ naſci circa thebas ęgyptias ⁊ damaſcũ ſyrię quo pſci Romãi ſicut aliq̃ magnates nunc Romę pſtãdo p feneſtras lumĩe vtebãt. Similit̃ alabaſter dr̃. Ci. li. ij. acad. Quib⁹ ẽt alabaſter plen⁹ vnguẽti putreſcere videt̃. Et lapis alabaſtrites pe. p. Ply. li. xxxvi. Hũc aliq̃ lapidẽ alabaſtritẽ vocãt quẽ cauant ad vaſa. vnguentaria Hũc lapidẽ ẽt vocãt onycẽ. Sũt ẽt myrothetia ⁊ narthetia vnguẽtor loculamẽta. ſꝫ vt puto tales dictiões ĩ ppe capiũtur a latinis gręca enĩ lĩgua manifeſta eſt ὀτι ἀ ζερέεικαι λαιβάνω in numero plĩ τὰ ἀ λάβαςρα ppe pyxides vnguẽtor ⁊ vnctionũ ſine anſullis callimachus tñ ĩ hymno palladis in genere maſ. poſuit itaq; ab odoribus potius q̃ odores a lapide dicuntur.

Alabia. gręce ἀλάβια. latine ĩnocẽtia dr̃. Sꝫ ẽ dictio ĩ gręco ⁊ ĩ latino corrupta g̃ce enĩ ſcribi dꝫ ἀβλαβεῖα ὀτι βλαβὴ κακουργια ἐστι ἀπο τοῦ βλαπτειν ⁊ ideo latine debet dici ab labea pe. p. qm̃ ει diphthongus mutatur in e longum vt κύθερεια cytherea πηνέλοπεια penelopea.

Alacer ⁊ Alacris pe. co. dr̃ is q̃ ĩgẽtis ẽ ſẽſus h̓ ẽ q̃ viget ſenſibus vniuerſis: vt inq̃t Aſco. qd̓ ẽ ĩditiũ erecti aĩ atq; ſublimis: ⁊ cui ſẽſus oĩs ẽ ſuo loco degit ſicut ecõtrario. Lacer dr̃ amputatis ĩ corpe mẽbris h̓ ẽ aurib⁹ oculis manib⁹ qd̓ ⁊ ad aĩuꝫ ſępe trãſfert̃. Jllud quoq; ĩtelligit̃ aliđ eẽ alacrẽ. aliud lętũ. Do. alacer dr̃ nõ lęt⁹: neq; triſtis Jnterdũ ponit̃ p celeri ⁊ pmpto: q̃ſi ſit alis acer. Ter. Quid tu es triſtis q̃d ue es alacris? Ci. lib. j. ad herẽ. Si huic ſi remiſſum multos alacriores ad maleficia futura. Jdẽ. Nã cũ feras beſtias videam⁹ alacres: ⁊ erectas euadere: vt alteri beſtię noceãt: nõ eſt ĩcredibile putãdũ ⁊c̃. Jnterdũ p lęto ⁊ veluti ĩ ſpem aliquã geſtiẽti. Hinc alacritas quę ſm Do. ppe ẽ mutatio q̃dã vult⁹ geſtiẽtis ĩ ſpẽ aliq̃: ⁊ media ẽ ĩter leticiã atq; triſtitiã. Jnterdũ dr̃ volũtaria celeritas ſeu pmptitudo ardorue Liu. lib. iij. Poſtq; ĩgẽti alacritate clamor ẽ ſublat⁹ qd̓ bñ vertat geſturũ ſe illis morẽ: poſteroq; die in aciẽ educturũ affirmat. Ci. li. tuſ. ĩ malũ accepit. Uir igit̃ tpatus ꝯſtãs ſine metu ſine ęgritudine ſine alacritate: nulla libidine vexatus.

Alania regio ẽ ſcythię europę q̃ ad męotidas paludes ptingit

Alanus pe. p. Scythię fluui⁹: a quo Alani ppl̃i dicti ſunt: iuxta quos ſũt Toxolani. Amian⁹ ſcribit alanos dici quos pſci Maſagetas dixerũt. Hi carnib⁹ veſcunt̃ ⁊ panẽ nõ mãducãt. Mar. Nec te ſarmatico trãſit alanus equo. Jul. Capi. Alanos in parte Dacię collocat.

Alba nomẽ ẽ duar vrbiũ: q̃rũ vna ẽ ĩ latio a q̃ Albani ppl̃i et Alban⁹ mons: ſub quo Aſcanius ciuitatẽ hãc albã ꝯdidit: q̃ vt Liu. ſcribit a ſitu porrecte ĩ dorſo vrbis lõga alba vocata ẽ vulgatior fama ẽ ab hoĩe porcę ibidẽ ĩuẽtę dũ a Troia cũ pr̃ pfugo veniſſet. Altera ẽ ad lacũ Fucinũ: a q̃ albẽſes dñr: q̃uiſ ẽt albãi qñq; vocẽt̃ alba ẽt ſacerdotiſ camiſia dr̃

Albana vrbs felicis arabię eſt: ſicut docet Ptol.

Albanus: nomẽ ẽ mõtis ⁊ laci nõ pcul ab vrbe: vnde vaticinium fuit nunq̃ Romanos Uehiũ capturos in pmo ex albano lacu emitteret̃ aq̃. Jtẽ Albanus nomẽ ẽ duar vrbiũ: q̃rũ vna ẽ ĩ Macedonię mediterranea. Altera ĩ maiori armenia vbi diuus Bartholomeus fuit decoriatus. Hoc etiã nomine dictus eſt fluuius Albanię.

Albanus a. um. qd̓ eſt ab alba latij vrbe. Unde albani pr̃es.

Albania regio ĩ oriẽte a colore ppl̃i vocata eo ꝙ albo crine naſcant̃. Hęc ab oriẽte ſub mare Caſpiũ ſurgẽs p orã oceani ſeptẽtrional̃ vſq; ad Męotidas paludes p deſerta oñdit̃. Jn ea albania ciuitas ⁊ albanus fluuius. Apud hãc habent̃ canes ferociſſimi qui tauros ⁊ leones occidunt.

Albia fluuius Boemię orit̃ in mõtibus q̃ Morauiã Boemiamq; diuidũt ⁊ magno aq̃rũ auctu mediam ferme diuidit Boemiã ĩ occidẽtẽ pus mox in ſeptẽtrionẽ fluens: vbi exit Boemiã p anguſtas fauces montiũ ĩ Saxoniã penetrat: ⁊ in oceanum voluitur.

Albus a. um. a gręco ἀλφὴ qd̓ cãdorẽ ſignificat: Sabini alpũ dicũt. Eſt color q̃ opponit̃ nigro. Plau. in Mne. Dic mihi h̓ qd̓ te rogo. albũ an antrũ vinũ potas? Jnterdũ alb⁹ ponitur p pallido. Uñ ⁊ exalbeſco pallidus fio. Jnterdũ p bono ſicut ecõtrario nigrũ p malo. Perſ. Per me eq̃deꝫ ſint oĩa ptinus alba. Hor. Hic niger ẽ hũc tu romãe caueto Jnue. Maneãt q̃ nigrũ ĩ cãdida vertũt. Sed hęc p trãſlationẽ

Albũ ſubſtãtiuũ: dr̃ qd̓ gręci vocãt λευκωμα tabula gypſata ĩ q̃ iudices notari ptoriũq; iura ſcribi ſolebãt. Siq̃s vo albũ corrupiſſet puniebat̃: q̃ ptoris maieſtas ꝯtẽpta videbatur. Paul. Si familia alicuius albũ corrupit nõ ſil̃r hic edicit̃ vt ĩ furto. Judex inq̃t Seneca lib. iij. de bñficijs ex turba elector quẽ cẽſus ĩ albũ ⁊ eq̃ſtris hereditas miſit. Hoc ⁊ pictaciũ quoq; dr̃ vt ĩ Alexãdro Ceſare. Lãpridi⁹ vulgo matrix appellata. Simil̃r ea tabula dr̃ albũ in q̃ ſingulor annorũ acta lr̃is mãdabãtur a põtifice maxio pponẽbaturq; domi ei⁹ vt ptãs eẽt ppl̃o cognoſcẽdi. Hiq; nũc Annales maximi noĩant̃: vt auctor ẽ Ci. li. ij. de ora. Eſt ⁊ albũ decurionũ ⁊ cytharedor. Nã ĩ digeſtis titul⁹ ẽ d̓ albo ſcribẽdo: vbi docet Ulp. quo ordĩe Decuriones ĩ albo ſcriptos eſſe oporteat

Albariũ dr̃ qd̓ illinit̃ tectorio cum paries pungendus non eſt quod fit ex calce.

Albidus a. e. pe. cor. qd̓ aliquãtulũ albũ: vt granũ extrinſec⁹ albidũ: intus cãdendi cõſpicit̃. Aug. li. xxi. ci. dei. p albo poſuit. Lapides igne cãdente pcocti ⁊ ipſi fiũt cãdidi. Et q̃uis ille magis rubeat: illi albido colore niteſcãt: ꝯgruit tñ illi luci qd̓ albũ ẽ ſicut nigrũ tenebris. Hic ſubalbidus parũ ſiue aliquãtulũ albus. Ply. Ramos hꝫ cãdidos folia ſubalbida.

Albedo. albitudo ⁊ albor p cãdore accipiunt̃. Plau. in tri. Et itẽ alter ad iſtãc capitis albitudinẽ callidẽ aiebat vocari.

Albor albedo. Hie. ĩ leui. Qd̓ ſi ſurſũ fuerit ĩ alborẽ ꝯuerſa ſacerdos eũ mũdũ eẽ decernet. Alborẽ ẽt Apiti⁹ vocat qd̓ ẽ albũ ĩ ouo: qd̓ Ply. albuginẽ appellat. Medici albumen.

Albugo pe. p. macl̃a ĩ oculo. Ply. li. xxi. Qua alligata oculo albugines tolli dñr. Jdẽ albuginẽ vocat albũ in ouo.

Albumẽ pe. p. qd̓ eſt in ouo albũ. Uitellus vo croceus.

Albeo es. albus ſum: vt cãpi niuib⁹ albẽt. Hinc albeſco albus fio. Uirg. lib. j. ge. Sepe ẽt ſtellas vẽto impendente videbis pcipites cęlo labi noctiſq; p vmbras. Flãmarũ longos a tergo albeſcere tractus. Huius compoſitũ eſt albeſco.

Albico as. pe. cor. aliquãtulũ alb⁹ ſũ. Ply. li. xxij. Solidũ ſemẽ ꝯijcit̃ ĩ oculũ nec turbat: ſꝫ ĩ ſe caliginẽ ꝯbit: mutat colorẽ: ſꝫ ex nigra albicare ĩcipit: ⁊ tumeſcit. Sil̃r accipiunt̃ Uellico: fodico: cãdico: nigrico: nutrico: q̃ formãt̃ ab eor v̓bis ĩ ſco d̓ ſinẽtib⁹ diminutis lr̃is. e. ⁊. s. Et mutata. e. in. i. vt albeſco albico: cãdeſco: cãdico. Deſcẽdũtq; ab actiuis ⁊ neutris: vt nutrio nutrico: vello vellico: fodio fodico: q̃ ſine dubio diminutiua ſunt. Nam fodico minus eſt q̃ fodio: quod ſomniculoſe non legentibus patebit. Jn ſignificatione verborum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

in ſcō. Priſ. interp̄tatus ē albico dicēs albico ꝑ albeſco: et Horatij affert exēplū. Nec prata canis albicāt pruinis. Sūt q̄ ea apparitiua noiēt: quoniā apparentiam ſignificent.

Albo as. albū facio. Cui⁹ paſſiuū ē. albor albus fio. Vñ ⁊ dealbo ⁊ dealbor: qđ ē mltū: ſiue a ſūmo vſqꝫ deorſū albū facio Curi⁹ Ci. Nec ſolere duos parietes d̄ eadem fidelia dealbare. Et illud Lauabis me: ⁊ ſup niuē dealbabor.

Albogalerus pileum capitis quo flamies diales vtebantur. Fiebant enim ex hoſtia alba ioui ceſa.

Alburnus: Lucanię mons a cādore verticis dictus.

Alburnū: adeps aboris. Ply. Humor ⁊ cortici arborū ē q̄ ſanguis earū intelligi debet. Eſt enī intoto corpore arborū: ⁊ reliquoꝝ aīaliū cutis ſanguis caro nerui venę oſſa medulę. Pro cute cortex: humor ſanguis proximi pleriſqꝫ adipes. Hi vocant a colore alburnū. Hinc exalburno as. qđ eſt alburnū detraho. Idē. Et reliquis arboribus ſicciſſima lotos deinde robur ex alburnatum cui nigricans color.

Albunea: fons iuxta Tibur. Vir. li. vj. Lucoſqꝫ ſub acta cōſulit albunea nemorum quę maxima ſacro fonte ſonat.

Albegmina: ptes extorū q̄ dijs īmolabant a cādore eoꝝ dicta

Albula pe. cor. fluuius ab albo colore aquę q̄ poſtea Tyberis a Tyberino Syluio albonoꝝ rege ibi extincto dict⁹ ē. Liu. Par ita cōuenerat: vt etruſcis latiniſqꝫ fluuius albula quē nūc Tyberim vocāt: finis eēt. Itē albula dcā eſt aqua q̄dā in agro Tiburtino. q̄ vt Stra. teſtat vulnerib⁹ medetur. Mar. Canaqꝫ ſulphureis albula fumat aquis. Dr ⁊ albulę plr. Idem. Quod ſiccę redolet palus lacunę crudarum nebulę quod albularum.

Albion inſula britanię dicta ab albis rupibus quas mare abluit. Poſtea anglia dicta. Vide in anglia.

Albis fluuius qui in duo ſpatia germaniaꝫ diſterminat: vt teſtatur Stra. li. i. De hoc Luc. li. ij. Fundat ab extremo flauos aquilone ſueuos albis: ⁊ indomitum rheni caput.

Albinga: oppidum ligurum colonia ad mare duducta: cuius incolę ligures iungauni vocantur. Ex hoc loco ad monęci portum ſtudia ſunt. lxx. dicitur ⁊ albigaunum.

Albeus per diminutionē albeolus cū accētu in ante pe. tabula luſoria. Ci. de fi. bo. Aut albeolū poſcere: aut querere quēpiam ludū. Plr. M. Meſalla cōſul pridie kalendas octobres diē natalis ſui egit tranſtulit albeū cum teſſeris luſorium e gemmis duabus latum pedes tres.

Alcęus cum dipth. nomen poetę lyrici mitilenei. Hic magnificus breuis diligens. ⁊ plurimum Homero ſimiles.

Alces. is. ſeu Alces ę gręcoꝝ more aīal ē e gallia trāſalpina inuētu rarū. olfactu e longinquo venatorē ſentiēs: ſtatimqꝫ in ſpecus ⁊ latibula ſe ꝯdens media inter camelū ⁊ ceruū ſimilitudine. Sed mares ex his ī ſupercilijs habent cornua De his aīalib⁹ Cęſar li. vj. ⁊ Jul. capitolin⁹ mētionē faciūt

Alceſte es. ſiue alceſtis alceſtidis. fuit perilai filia: Admeti phereorū regis cōiunx q̄ maritū tāto amore dilexit: vt ꝑ eo perire nō recuſauerit. Cū enī maritus ęgrotaret oraculo nūciatū eſt ei poſſe adhuc viuere ſi foret aliquis ex affinitate vel amicitia q̄ ꝑ eo ſpōte mortē ſubiret. Cęteris id abnuētibus: ſola vxor ꝓmiſit Juue. Spectant ſubeuntē facea mariti Alceſten. Hic. Alceſtim fabulę ferūt pro admeto ſponte defunctā: ſed multa eſſent dicenda: ſed vide tragędiam euripidis alceſtin quę impreſſa eſt.

Alcyno. ę. pe. ꝓ. duę fuiſſe legunt. Altera. Ceicis vxor q̄ viſo cadauere mariti in littus eiectum ſe deiecit in mare iuſſuqꝫ Amphytrites in aues conuerſi fuerunt ambo. Altera fuit eueni fluminis filia quę poſtea Marpeſa dicta eſt.

Alcedines ſunt quędā aues dictę q̄ſi algedines: qđ frigidis tēporib⁹ ī mari pariāt: Plau. Nā hercule tu periſti niſi illaꝫ mihi tā trāquillā facis q̄ꝫ mare ē olim cū alcedo pullos educit ſuos. Dicta ē a gręcis: Alcyone es. vel Alcyonis. Amb. li. ij. exe. Alcyone ē auis maritima q̄ in littorib⁹ fętus ſuos edere ſolet. ita vt in arenis oua ꝯponat medio fere hyemis. nā id tpis fouēdis hꝫ deputatū partibus q̄ñ maxime inſurgit mare littoribuſqꝫ vehemētior fluct⁹ illidit. quo magis repētinę placiditatis ſolēnitate āuis huius eluceret gratia. Nāqꝫ vbi vndoſū fuerit mare: poſitis ouis ſubito miteſcit ⁊ oēs cadūt vētoꝝ ꝓcellę flatuſqꝫ auraꝝ q̄eſcūt: ac placiduꝫ vētis ſtat mare donec oua fouet alcyone ſuas ſeptē dies fętus ſunt: q̄b⁹ decurſis educit pullos. Illico alios ſeptē adiungit dies q̄bus enutriat partus ſuos donec incipiāt adoleſcere. Tātā aūt grāꝫ minuſcula auis diuinitus īdulta hꝫ: vt hos q̄tuordeciꝫ dies nautici p̄ſumptę ſerenitatis obſeruent: quos ⁊ alcyonidas vocāt q̄bus nullos mot⁹ ꝓcelloſe tēpeſtatis horeſcāt. Ferūt hāc auē paulo maiorem paſſere: pēnis purpureis cādidis admixtis: collo gracili ⁊ procero: raro viſaꝫ. Ari. li. viij. de aīalib⁹ Alcyonū duplex genus eē ſcribit: alterū vocale harundinibus īſidiēs: alterū mutum ampliori corpore. Ab alcyone fit alcyonius a. um. vt. Alcyonij dies. Fitqꝫ a gręco als qđ mare ſignificat licet aſpiret.

Alcamenes pe. cor. nomē ſculptoris ꝓpū q̄ ſicuti. Pli. li. xxxiiij ſcribit Phidię diſcipulus fuit.

Alcman: e lydia Sardenſis poeta lyricus filius Damātis claruit. xxvij. olympiade cū apud lydos regnaret Ardis pater Aliatę. Et cū nimio amore puellā quādā deperiret amatorios cantus primus īuenit. Fert Phthiriaſi morbo interijſſe q̄ñ. φθείρω ὅθεν φθεὶρ φθεῖρος καὶ φθειρίασις. i. pediculus q̄ñ ex putrefactiōe humanoꝝ ī poris carnis oriant

Alcionus pe. cor. nomē iuſtiſſimi phęacū regis a poetis laudati cuius ędes fuerūt magnificētiſſime extructę ⁊ viridaria bifera erāt. Unde Papi. Quid referā alcinoi referā pomaria voſqꝫ q̄ nūq̄ꝫ vacui ꝓdiſtis in ęthera rami. Dr ēt alcin⁹ in odyſſeia mlta Homer⁹ que nota ſunt.

Alcides pe. pro. Hercules gręca ſignificatiōe a virtute appellatur. Nā ἀλκὴ alce virtus robur fortitudo dicit.

Alcipiade pe. cor. nomē athenienſis imꝑatoris ſummi: q̄ genere ⁊ forma p̄cipu⁹ oib⁹ reb⁹ apt⁹ fuit. Diues p̄terea affabilis patiēs ⁊ oī deniqꝫ v̄tute p̄dit⁹. Et qđ mirū ē vitijs ēt pleniſſim⁹ fuit ei⁹ vitā plutar. luculēter ſcripſit. Proditū ē qꝫ ī illū vniuerſa ciuitas atheniēſiū oculos: in illū ſuſpēſa ora ꝯuerterāt: ⁊ q̄ſi de cęlo miſſum ꝯtuētes admirabant. Fuit hic ex p̄matib⁹ q̄ cū eēt ꝓcliuis ad luxū ⁊ ad cęteras voluptates ad bonā diſciplinā. traduct⁹ ē a Socrate Nā diſcēdi ſtudio ⁊ ſapiētię amore pellectus extēplo cunctis amatoribus adulatoribuſqꝫ repulſis ad ſocraticā diſciplinā aīum vertit nuſq̄ꝫ recedens a latere philoſophi ſapientiſſimi.

Alcmena pe. ꝓ. nomē ꝓpriū fuit matris herculis. d̄ q̄ q̄ velit multa intelligere legat: τὴν ἀσπίδα τοῦ ἡσιόδου ἢ οἵη προλιποῦσα δόμους καὶ πατρίδα γαῖαν ἤλυθεν ἐς θήβας μετ᾽ ἀρήιον ἀμφιτρύωνα ἀλκμήνη θυγάτηρ λαοσσόου ἠλεκτρύωνος

Alea ludus tabulę ab alea quodā milite in ocio troiano. Hor. ī epiſtolis. Quē dānoſa venus quē p̄ceps alea nudat. Et cū alea dicat oīs ludus in varietate fortunę cōſiſtens. Unde Mar. de nucibus Alea parua nuces: ⁊ nō dānoſa videt. ſępe tñ pueris abſtulit illa nates. Factū ē vt nō ſolū ꝑ fortuna ſꝫ ēt ꝑ ꝑiculo ꝑicliqꝫ dubitatione ſumat: ⁊ ille dicat aleā iacere: q̄ ſe ꝑiculo fortunęqꝫ cōmittit. Liui. In dubiā īperij ſeruitijqꝫ aleā imus. Eſt ⁊ alea nomē vrbis ab aleo cōditore. Pap. ī ſyluis. Aut alee lucis vidit tegeęa ſacerdos. Plu. in vita Cęſaris ἀνερρίφθω κύβος. i. iactus ſit taxillus.

Aleator ⁊ aleo onis: q̄ ſępe alea ludit. Catul. Niſi impudicus ⁊ vorax ⁊ aleo. Nunc aleator dicitur.

Aleatorium apud Sidonium ſumitur pro ludo aleę. Ait enim atqꝫ illic aleatorium laſſis conſumpto ſphęriſterio ſaciat. Sue. vocat aleatorium forum.

Alecto vna eſt ex furijs īfernalibus: ⁊ latine īceſſans īterp̄tat ab a p̄uatiua ⁊ λήγω deſino qꝛ cupiditas nunq̄ꝫ ſatiatur.

Alectorius lapis qui in ventriculo galli inuenitur gallus eniꝫ gręce ἀλεκτώρ dicitur.

Ales quęlibet auis ab alis gerendis ſicut volucris omne volatile. ⁊ tā maſ. q̄ꝫ fę. genere ꝓfert. Virg. Nāqꝫ volans fuluus iouis ales in ęthra. Ponit q̄ñqꝫ ꝑ veloci: vt Alite plāta: In gtō plī alitum ⁊ alituum ſm Priſ. Vir. xj. li. Alituū

pecudumcꝫ genus ſopoꝛ altus habebat. Auis eſt que parit oua ⁊ pennis eſt ꝑdita ꝑter veſpertilionem.

Alecula diminutiuū ab alec. Col. lib. ix. Datur cāmarus ⁊ riualis alecula vel ſiq̄ ſunt incrementi ꝑui fluuioꝛū aīalia.

Alec. Uide infra in dictione halec.

Alemani pe. pꝛo. ppl'i inhabitantes iuxta lemanū lacum.

Alexandria vꝛbs egypti non lōge a nili oſtio vt Solinus ait ab Alexādro Macedone: vñ illi nomē cōdita. Uꝛbs fertiliſſima quā Dinocrates architectus cōmetatus ē mirabili īgenio q̇ndecim milliū paſſuū laxitate ad effigiē macedonice chlamydis oꝛbe gyrato laciniosaꝫ anguloſo dextra leua qꝫ ꝓcurſu. Mareotis lacus ad meridianā vꝛbis partē euripo canopico hoſtio mittit᷑. Habuit olim ſcholas oīum diſciplinaꝝ liberaliū. Fuitcꝫ ob cōmoditatē maximū totius oꝛbis empoꝛiū. Sūt ⁊ alie Alexandrie. Una in ſcythia ſuper Tanaim. Alia in Aſia ⁊ alie alibi ſm̄ Ptol.

Aleopetra inſula in Meotide.

Alexicacon. remedium quod fit ad depellēda mala. Sic Hercules dictus fuit Alexicacos ab eo ꝙ defenſoꝛ eſſet hoīum hoc ⁊ Amuletum dicitur.

Alga herba q̄ naſcit᷑ in aquis marinis dicta a mari ab algoꝛe aque: ſiue ꝙ pedes alliget: qꝛ graſſa eſt folijs ex parte ſuper natantibus. Uirg. lib. vij. Latericꝫ illiſa refundit᷑ alga.

Algoꝛ oꝛis. Algus. us. ⁊ Algus gi. doloꝛ triſtia ꝑ tranſlationeꝫ ponit᷑ ꝓ frigoꝛe. Plau. i aul. In opiā luctū: meroꝛē: paupratē: algū famē. Lucre. li. iij. Sollicite euolitāt moꝛbis algocꝫ famecꝫ. Plau. in Ru. Uel ſuda vel peri algu. vel ēt egrota.

Algeo. es. alſi vel alxi. ſum. a greco αλγεω οθεντό αλγοςαλγεος doleo patioꝛ: vt ſit frigus doloꝛ q̇dā mēbꝛoꝛum rigoꝛe cōtractus. Ponit᷑ tamen algere ꝓ frigidū eſſe. Aug. li. xxj. ci. dei. In eſtibus diei ſic alget: vt bibi non poſſit.

Algidus. pe. coꝛ. mons ab vꝛbē. xij. paſſuū millibus diſtās ab aſſiduo frigoꝛe ſic dictus. Hoꝛ. Quecꝫ auentinū tenet agidūcꝫ. Et ab hoc quocꝫ ſylua algida dicta eſt huic monti ſubiacens. In cuius ingreſſu Regillus lacus eſt.

Algedon latine cruciatus.

Alius. a. ud. gtō alius pe. ꝓ. vl' alij. e. alij. dtō alio. e. o. Ci. Si res tote alie rei neceſſe ē ſil'r ſit. Et idē eſt qꝺ diuerſus: vt alia ē facies eius a facie mea. Accedit qñcꝫ ad vim cōparationis. Quintil. At quanto alius fuit ille īfeliciſſimus iuuenis affectus. Q̄uo aūt differat ab alter. Uide in dictione alter.

Alias res agis. i. non intendis ad id quod dicitur: vt nulla ſit in eis attentio aut nugatoꝛias res agis.

Alias aduerbiū: ſig̃t alio in loco: vel aliter: vel alio tēpoꝛe: vel aliqñ. Ply. li. xxxiiij. Alias fragile eroſum rotarūcꝫ vſibus ⁊ clauis maxime fugiendū. Sel. Necꝫ id tñ ſemꝑ eſſe fini dixiſſet ſed alias ocyus fieri: alias ſerius. i. aliquādo.

Alienus. a. um. qñcꝫ alienatus dꝛ. Sal. Poſtq̄ꝫ alienum ſe videt. Qñcꝫ diuerſus diſſimilis: diſpar: diſſonus. Idē. Neqꝫ ſolū illis aliena mens erat. Qñcꝫ non cōſcius: vt apud eundem. Ille eos in domū decij bꝛuti perducit ꝙ foꝛo ꝓpinqua erat: neqꝫ aliena conſilij ꝓpter ſempꝛoniam.

Alieno as. alienū vel aduerſariū facio: ſeu a pꝛopoſito remoueo: repulſando: Plau. Me alienabis nunq̄ꝫ q̇n noſter ſim i. a ꝓpoſito remouebis. Sal. Meqꝫ falſa ſuſpitiōe alienatū eē ſentiebā. i. repulſum. Ter. Ita nos alienauit. i. aduerſarios fecit. Paul. Jurecō. Alienatiōis v̄bo vſu capionē cōtineri putat. Uix eſt eni vt nō videat᷑ alienare qꝺ patit᷑ vſu capi. Eū quoqꝫ alienare dicimus q̄ nō vtēdo amiſit ſeruitutes Huius v̄bi cōpoſitū eſt: ab alieno qꝺ ē abinuicē ſepero. Ci. in arte veteri. Si auditoꝛis ſtudiū defatigatio abalienabit.

Alienigenus. a. um. pe. coꝛ. nomē cōpoſitū a genere ⁊ ſig̃t qꝺ ē externū: vl' alieni gñis: vl' iter alieos genitū. Ual. li. j. Adijci nr̄is duo eiuſdē generis alieigena extra nō abſurde poſſūt.

Alienigena. cōis. ge. vel ſm̄ Pꝛobum oīs generis ſumitur in eodem ſignificato cum alienigenus

Aliter aduerbiū. fit ab alis huius alis pꝛo alius ſicut declinabāt antiq̄ ⁊ ſignificat ꝯtrario modo. Uir. Dijs aliter viſum Teren. in pꝛol. Uerū aliter euenire multo intelligit. i. ꝯtra.

Alibi alio loco. Aliubi pꝛo alicubi. Nam dicimus ſolem totuꝫ aliubi: aliubi dimidium hominibus adimi.

Aliunde: ex alio loco.

Alioq̄n. ⁊ alioqui vtroqꝫ mō dr̄: ⁊ habet pe. pꝛo. ſignificatqꝫ alio modo: vel ꝙ ſi nō: vel pꝛeter hoc: vel etiā Ply. Hos tibi dedicaui libellos. Nā nec ingenij ſūt capaces quod alioquin nobis per q̄ꝫ mediocre erat.

Alioꝛſum: verſus aliū locū in aliā partē. Ter. in Eu. Uereoꝛ ne illud grauius tulerit: neue alioꝛſuꝫ atqꝫ ego feci acceperit

Aliquis: q̄ſi alius: q̄s ⁊ habet vim pluraleꝫ q̄ꝫuis ſingulariter dicat᷑. Nō. n. eſt aliq̄s niſi de multis. Unde ⁊ apud veteres vario genere numeroqꝫ ꝓferebat᷑. Ter. Apite aliquis actutum oſtium. Idem eſt quod quiſquā quiſpiam ⁊ vllus. Et.

Aliquo ad aliqueꝫ locū. Aliqua per alique locum. Alicunde ex aliquo loco. Aliquoꝛſum verſus aliquē locum.

Aliquotiēs ſeu vt quibuſdam videtur Aliquoties ſiue. n. ſignificat aliquot vicibus: ſiue aliquando.

Aliquot tantum pluraliter declinatur. ⁊ ſm̄ Do. ſignificat idē quod nec multi: nec pauci.

Aliquantus. a. um. ponit᷑ ꝓ aliquod. Amb. Factuꝫ eſt autem vt ꝑ aliquantos annos ad cōſtantiā hoc factū ab ijs q̄ viderant narraret᷑. Hie. ad pāma. Cū aliquanti ex vꝛbe venientes in eadem lectitarēt que ſero me excepiſſe referebant.

Aliquantulus diminutiuū: ⁊ quantitatē ſignificat. Aug. li. j. ci. dei Ille autē infirmioꝛes qui terrenis his bonis q̄ꝫuis ea nō ꝑponerent chꝛiſto aliquātula tñ cupiditate coherebāt.

Aliquantū modo nomen eſt: vt aliquantū ocij quaſi aliqua q̄ꝫtitas: Mō aduerbiū: vt tu es aliquantū ocioſus.

Aliquantiſper aduerbiū: ſignificat aliquanto tempoꝛe

Aliquando cū accētu in antepe. ſed tꝑibus nr̄is non ſeruatur ēt a doctiſſimis viris neqꝫ in Uirgilio vel Ouidio aut Luca. vel alijs poetis antiq̄s inuenit᷑: inuenit᷑ in vſu illā coꝛripi poſitura: habet tria tꝑa pꝛeſens pꝛeteritū ⁊ futurū: ⁊ ſig̃t aliquo tempoꝛe: ſicut ⁊ qñqꝫ. Ponit᷑ ⁊ pꝛo tandem. Ci. Ualerio. Aliquando nos reuiſas.

Aliquatenus pe. coꝛ. ſig̃t vſqꝫ ad aliquā ꝑtem ſiue ex aliqua parte aut aliqua rōne. Quint. Uex hoc aliquaten⁹ tēpoꝛum mutatio ē ꝯditione: Aug. lib. xiij. ci. dei. Coꝛpus ideo ē moꝛtale: quoniam a vita quam habet deſeri poteſt: nec per ſe ipſum aliquatenus viuit.

Aliquid ſubſtantiuum eſt vt aliquid vtile. Aliquod adiectiuum vt aliquod templum.

Alica pe. coꝛ. potio dicta: qꝺ coꝛpus alat. Hec fit exꝫea q̄ a noſtris ſpelta dr̄. Tūditur granū eius in pilia lignea: vel lapidis duricia conteritur excuſſus inde tunicis conciditur medulla. Hinc alicarij qui eam conficiunt vēduntue.

Alicaſtrū ēt videtur dici ea foꝛma ab alica deriuari: ſicut filiquaſtrum a ſiliqua.

Alipedes pe. coꝛ. Equi veloces quaſi alas pedibus habenter.

Aliptes vnctoꝛ. Et is erat cuius cure tradebantur ij q̄ ī ſacris certaminib⁹ pugnarēt. Dictus αϖο τȣ αλει φειμ. i. vngēdo αλειφω vngo. Aliphe vnctio ſiue pingue dr̄. tñ grece dr̄ αλειφαρ ἀλειφατος και ἀλειμμα Mar. Nec capit īmeritas ſoꝛdib⁹ vnctoꝛ opes. Differēt aliptes q̄ vulnera curat. At medic⁹ q̄ mala valētib⁹ ⁊ ī lecto iacētib⁹ medet᷑ Clinicus appellat᷑. Itē aliptes fuit fons apud Epheſum.

Allia generis fe. nomē fluuij q̄ e cruſtuminis mōtib⁹ ꝑalto defluēs alueo. Tyberino amni miſcet᷑. xj. ab vꝛbe lapide vbi magna ſtrage Romāi a gallis ꝓfligati ſūt. Hic. Alliēſis dies dict⁹ ē tāq̄ꝫ infauſtus. Huius noīs ꝑma ſemꝑ ꝓducit᷑. Syr. Maioꝛ ⁊ hoꝛrificis ſeſe extulit allia ripis. Oui. Hec erat ī faſtis cui dat grauis allia nomē Luc. Et damnata diu Romāis allia faſtis. Sic Uir. li. vij. Quoſqꝫ ſecās īfauſtū interluit allia nomē. vbi Ser. dicit aliud. l. eē interpoſitū. Nā ꝙ Luc. li. vij. dicat. Nō iſtas habuit pugne pharſalia partes q̄s alie clades nō de flumine allia intelligēdū eſt cū ibi oſtēdāt oēs clades q̄s Romani ſuperioꝛib⁹ tꝑibus paſſi ſūt nō eē cū pharſalica clade ꝯparandas: q̄ alias ſupauit. Alie igit᷑ cum ibi pꝛima coꝛrepta ſit. eſt ab alius a. aliud.

Alium genus holeris qđ comedit̃: qđ nomẽ quidã ab olẽdo quidã ab alando deriuant. De hoc infra cum ab alãdo aſpirari debeat. Similiter ⁊ haleatum grece dicitur σκόρόδρομ ⁊ σκόροδρι όμ purgamẽta allij. Eſt ⁊ hoc nomine vrbs inter Pyrgum ⁊ Oſtiam.

Aleatum. ab alio pulmontarij: ⁊ intinctus genus eſt. Plautus Sine aleato fungi fortunas meas.

Alo is alui alitũ vel altũ. Uñ alitus vel altus: ſigt nutrio alimentis ſuſtẽto. Sal. in Jug. Et oẽm ętatez arpini altus. In reb⁹ tñ icorporeis Alere frequẽtib⁹ ꝓ creſcere ponit̃ Quiti. Sz alere facũdia vires augere eloquẽtię. Uirg. Hos ſucceſſus alit. i. augeſcere facit. Et lꝫ altũ vel alitũ ſupinũ faciat: tñ vt docet Dio. meli⁹ dr̃ alit⁹ q̃ȝ alt⁹ vitãdę ambiguitatis gr̃a.

Alimentũ qđ datur ad vitę ſuſtentationẽ. Scribũt Jureconſulti alimentis ligatis cibaria ⁊ veſtitus ⁊ habitatio debebitur: quia ſine his ali corpus non poteſt.

Alimentarius a. um. quod ad alimentũ pertinet: vt lex alimentaria: quę prouidebat vt filij alerent parentes.

Alimonia pe. cor. idem quod alimentum.

Alma ſancta ſiue pulchra vel alens ab alendo dicta.

Altilis ⁊ plurali altilia. pe. cor. q̃cq̃d domi vł̃ ĩ villis: vł̃ ĩ viuarijs ſaginat̃: ſiue ſit auis ſiue q̃drupes: ſiue piſcis ab alẽdo q̃ſi altilis. Et nõ ſolũ ꝓ pingui ſꝫ ẽt ꝓ opulẽto ponit̃. Plau. in Ciſ. Prohibet diuitijs maximis dote altili atq̃ȝ opima.

Alũnus dr̃ filius vel diſcipulus q̃ ab aliquo velut a pr̃e alitur ſiue victu ſiue morib⁹ ſiue doctrina. Cice. Dolobellę. Mihi võ glorioſum te iuuenẽ ꝯſulẽ florere laudib⁹ q̃ſi alũnũ diſciplinę meę. Idẽ ĩ Uer. Italia aũt alũnũ ſuũ ſeruitutis extremo ſũmoq̃ȝ ſupplicio fixũ videret. Ser. ꝓ educato ⁊ educatore ponit ab alẽdo deductũ. Aug. lib. vij. ciui. dei. Iouẽ alũnũ cognominauerũt q̃ꝛ oia aleret. Sic Ply. lib. iij. ĩ actiua ſignificatiõe dixit de italia. Terra oĩum terrar̃ alũna eadẽ ⁊ parẽs numine deũ electa. Cur. li. vij. Oro q̃ſoq̃ȝ ne hũanarũ rer̃ termĩos adeũtẽ alũnũ cõmilitonẽq̃ȝ veſtrũ ne dicã regẽ deſeratis. Fallit̃ ergo valla ſup alumni ſignificatione.

Aluus locus corporis ex quo ſordes defluũt q̃ꝛ in eũ cibi quibus alimur e ventre delabantur. Sal. Inſimulãs ſibi aluũ purgari. Proprie venter fẽminę ab alendo dicta. Uẽter eſt qui videtur. Interdũ dr̃ vas cautũ vbi quid reponitur. Et eſt tam maſ. q̃ȝ fę. generis. Cuius dimi. eſt aluulus.

Aluini dicti ſunt qui aluo langueſcunt. Ply. lib. xxj. Uinea punica aluinis impoſita multum prodeſſe dicitur.

Aloe. es. grecũ eſt ⁊ ſignificat herbã amariſſimi ſucci. Iuue. Plus aloes q̃ȝ mellis habet grece αλὸη.

Aloeus nomen gigantis cuius filij martem dicuntur vulneraſſe: a quo patronymicum aloides.

Alopecia morbus in capite humano ⁊ barba ex vitio humor̃ q̃ fit cũ ꝓfluuio capillor̃ dicta a vulpe quã gręci αλώπηκα ἄπο του αλῶναι. i. a capiendo qm̃ difficilis ſit captu cũ animal ſit aſtutiſſimũ q̃ꝛ ea crebro id genus morbi patiatur. Ply. lingua herba ẽ quę circa fontes naſcitur: cuius radix combuſta ⁊ trita alopecias emendat.

Allabor. pe. pro. Iuxta fluo ſiue iuxta nauigo. Cla. Siculis allabitur oris. Hinc alapſus. us. Aug. lib. x con. Ubi per diez fuero multimodo allapſa blanditur mihi.

Allegoria cũ accẽtu in pe. dr̃ alieniloquiũ: vł̃ potius ĩuerſio: vt aliud v̈bis aliud ſenſu oñdat. Uirg. Claudite iã riuos pueri ſat prata biberunt. Hoc ẽ deſinite iã plura canere: q̃ꝛ ſatis audiuimus. Eius ſpẽs ſũt ſeptẽ. Ironia. Antiphraſis. ęnigma. chariẽtiſmos. Paroemia. Sarcaſmos eſteiſmos. Sed ita dr̃ quoniam αλὸς ἄλλη αλλὸ καὶ αγορευομαι. i. aliud dicimus ⁊ aliud intelligimus.

Allego. gis. pe. cor. adſcribo annoto q̃ſi iuxta lego. Uñ apud Iuue. capitolinũ ſcribit̃. M. Antoniũ pħꝫ mł̃tos ex amicis ĩ ſenatu allegiſſe cũ ędilitijs ac p̃torijs dignitatib⁹. Liu. li. x. Cęterũ q̃ꝛ de plebe alligabunt̃: eandẽ ęgre paſſi pr̃es. Hinc Allecti dicebant̃: q̃ ꝑꝑ inopiã ex equeſtri ordine in ſenator̃ numerũ aſſumpti fuerant. Nã patres dicebantur qui erant patricij generis. Conſcripti qui ſenatui ſunt ſcriptis annotati. Allectus v̈o ab allicio idem eſt quod attractus.

Allego gas. pe. ꝓ. ad hoc mitto. Plau. in caſ. Quin ea ipſa me allegauit q̃ iſtã accerſerẽ. Et allegare eſt adducere. Ply. Ti multa allegauit: q̃ ad rẽ ꝓpoſitã ꝑtinere minime videbant̃. Itẽ deputare cõſtituere cõmittere. Plau. in caſ. Filius aũt armigerũ allegauit ſuũ: qui ſibi eam vxorem poſcat.

Allelu ya. duę dictiões ſũt q̃bus ſignificat̃. Laudate dñz. Allelu enim vt Augu. ait Imperatiui modi eſt: ⁊ ſigt Laudate. ya v̈o vniuerſalem: vel vniuerſaliter. ſ. deuz. Hieronymus. Iã apud hębreos vnũ eſt de decem noĩbus ⁊ in illo pſalmo vbi legimus. Laudate dñm quoniam bonus eſt pſalmus: in hębreo eſt allelu ya: ſunt duę partes hębraicę.

Allicio allicis pe. cor. allexi allectum ex ad ⁊ lacio ſigt attraho. Inuenit̃ ⁊ alliceo allices allicui in eadẽ ſignificatione. Piſo lib. hiſtoria. j. Auius vnius p̃mio multor̃ allicuit animos. Sępius tñ in tertia cõiugatione q̃ȝ in ſecũda vtimur. In infinitiuo aũt difficulter dignoſcit̃ cuius magis ſit ꝯiugationis q̃le eſt illud Cice. lib. j. tuſculanarũ. Fieri ãt poteſt vt recte q̃s ſentiat: ⁊ id qđ ſentit polite eloq̃ non poſſit: ſꝫ mandare quẽq̃ȝ ſuas cogitatiões: qui eas nec diſponere: nec accurate illuſtrare poſſit: nec delectatione aliqua allicere lectorem hoĩs eſt abutentis intemperanter ⁊ ocio ⁊ litteris.

Allecto. as. frequẽtatiuũ per blãdicias attraho. Colu. li. ij. Ad aquã duci oportet ſibiloq̃ȝ allectari quo libẽtius bibant.

Allicefacio. i. eiuſdem ſignificatiõis eſt a quo Allicefio. Sue. in Uitelo. Pronus v̈o ad cuiuſq̃ȝ ⁊ quacunq̃ȝ de cauſa neceſſe atq̃ȝ ſupplicium nobiles viros cõdiſcipulos ęquales ſuos oĩbus blanditijs tantũmodo ad ſocietatem imperij allicefactos vario genere fraudis occidit.

Alleuo. as. pe. cor. ĩ altũ tollo vel de imo ⁊ vbi qđ iacet atq̃ȝ ꝓiectũ ẽ ſurſũ leuo. Quiti. Uidi multos quor̃ ſupcilia ad ſingulos vocis conatus alleuarent̃. Inde ꝑ tranſlationẽ ad q̃litatẽ fortunę: vt idẽ. Nõ petit vt afflictũ alleuetis niſi ⁊ probauerit ſe ĩfęliciorẽ. Eiuſdẽ ſignificatiõis eſt ſubleuo. Sue. Dũq̃ȝ ſurgit inter manus ſublauantium extinctus eſt.

Alleuio. as. pondus aufero diminuo.

Allex ⁊ allux. dr̃ pollex ſcandens proximũ digitũ q̃ꝛ velut inſiluiſſe in aliũ videt̃. Nã gręce αλλωμαι Salio.

Alleotheta latinę dici põt aliter poſita. αλλως. enĩ aliter θετά poſita. A priſciano dr̃ Uariatio. Nã alloeos diuerſus ac varius dr̃. αλοιοω. ꝑmuto. αλοιωσις. ꝑmutatio. Cõfundit ãt numerũ: vt ꝑs ĩ fruſta ſecant. Caſus: vt Tu mihi qđcũq̃ȝ hꝰ regni. ꝓ hꝰ regnũ. Genus. Uirgil. Dulce ſatis humor ꝺpulſis arbut⁹ hędis. Lẽta ſalix fęto pecori mihi ſol⁹ amyntas. Ad dulce enĩ qđ ẽ neutrũ tã maſculina q̃ȝ fę. reddidit.

Allido. is. pe. ꝓ. Impingo qđ eſt interficiendi cauſa contra aliquid iacio. Lactã. lib. iiij. Et in conſpectu ſuo vexari acerbiſſime coniuges ſuas cernerent violari ac proſtitui virgines diripi pueros allidi paruulos.

Alligo. as. pe. cor. ꝓprie ad aliq̃d ligo. Col. li. iij. Arbuſtinã vitẽ anteq̃ȝ putes alligare diligenter oportet. Inde alligator ⁊ alligatura. Idẽ ĩfra inciſionẽ ⁊ alligaturã falce acuta leniter vitẽ vulnerato. Per trãſlationem dr̃ alligari obſtringi obnoxiũ fieri. Ter. ĩ eu. Hic furti ſe alligat. Silr̃ q̃s dr̃ alligari ad aliq̃d ſine quo eſſe non poſſit. Uñ dicimus adoleſcentem alligari ad amicam: qui vix ab ea diſcedit.

Allobroges. pe. cor. populi Gallię tranſalpinę qui narbonenſibus aſcribunt̃: quorũ metropolis eſt Uiẽna. Hos quidam volunt eſſe qui deprauato vocabulo a Sabatijs montibus Sabaudienſes pro Sabatenſes appellantur.

Allophylus. pe. co. dici põt alienigena. Nã cõponit̃ ex αλλο qđ ẽ aliud ⁊ φυλομ qđ ẽ genus gẽs natio. Amb. li. offi. Aduerſarios ſuos hębrei allophylos. i. alienigẽas latino appellabãt vocabulo. Hoc noĩe dicti ſũt paleſtini q̃ ⁊ philiſtei.

Allodium hereditas proprietas dicitur.

Allubeſco. is. lubẽs facio obedio faueo conſentio. Unde Allubeſcentia obedientia.

Allucinor. pen. cor. vana ſomnio. Allucinatio: lucis alienatio vel aberratio: quod ⁊ ad oculos mentis transfertur: cũ minus recte

nus recte intelligitur obducta quadam calligine in animo.
Fit autem a greco ἀλιεῖν q̄d tarditatem ſigt̄ ⁊ aī ſtuporē
Alludo pe. p. blandior cōgratulor. Lac. lib. iij. Aut hoī alludūt
aīalia Metaphorice alludere eſt ea dicere: que ad aliū ſen
ſum latenter referuntur. Uirg. Nec plura alludens ea vox
audita laborum. Prima tulit finem. Alludere vō ad hiſto
riam dicitur. Hoc eſt ad rei fidem verba componere. Et al
ludere ſumitur pro eo q̄ vernacula lingua dicimus vnde
zare. Tibul. Ima videbatur talis alludere pala.
Alludio. is. ⁊ alludior deponens: ex ad ⁊ ludius qui pro iocu
latore capitur.
Alluo. is. iuxta luo: iuxta fluo ſeu deorſuz aliq̄d lauo. Curtius.
Montē leniter alluit preteriens amnis. Hinc fit Alluuio.
onis. Alluuies ⁊ alluuiū pro īmoderata aquarū violētia vl̄
fluuialiū vel pluuialiū: ſiliumq̄ꝫ: que non tm̄ agros ꝯfundit
ſꝫ qn̄qꝫ eripit ⁊ nōnunq̄ꝫ funditus deſtruit. Sꝫ cū pars ali
cuius agri īpetu fluminis aggerat̄ in aliū agrū: tunc cedit in
poſſeſſionē ei⁹ cui⁹ ē ager. Uñ Luc. Illos terra fugit dn̄os:
his rura colonis accedūt donāte pado. Circūluuio aūt ē cū
partē alicuius agri rapidus amnis in alueū ſuū īpulerit: ⁊ in
modū īſule circūluitur iure viciniorꝭ erit Ualla. Alluuies
ſordida aqua que aluit vbi lutū cum aq̄ nō multa. Liu. li. j.
In prima alluuiē vbi nūc ficus ruminalis eſt quā romula
rē vocatā ferūt pueros exponunt. Proluuies ꝓprie ſordis
ꝓfuſio. Uirgil. lib. iij. Fedisſima ventris ꝓluuies. Illuuies
ēt eſt īmundicia in hoīe aut veſte aut re q̄uis alia inſita ſeu
iniecta. Ter. in Heau. Pānis obſita negleta īmūda illuuie.
Uirg. li. iij. Dira illuuies īmiſſaq̄ꝫ barba. Elluuies ꝓprie d̄r
q̄d expurgatur p̄ſertim aquarū fluxu q̄ꝫuis ⁊ alteri⁹ humo
ris dici poſſit. Ply. Q̄d in tutis notat̄ oppidis que minus
q̄tiunt̄ crebris ad elluuiē cuniculis cauata. Elluuio p trans
lationē a Cic. ponit̄ in ōrone ꝓ domo ſua. Idcirco tu ad la
bem atq̄ꝫ elluuionē ciuitatis ſine ſūma vi ꝑuenire potuiſti.
Colluuies ſordes ceni aut cuiuſuis rei coacte. Col. lib. j. Tu
ēt natiū ſerpentiūq̄ꝫ peſtes hyberna deſtitu tas vligine ce
no ⁊ fermētata colluuie venenatas emittit. Colluuio idē ē
q̄d colluuie. Sꝫ tā per tranſlationē q̄ꝫ ꝓprie dixit. Cic. O p̄
clarū illū diem cū in illud diuinū aīorū conciliū cetūq̄ꝫ ꝓfi
ciſcar. Cūq̄ꝫ ex hac turba ⁊ colluuione diſcedā Proprie di
xit Hier. ad Helio. Neget ſacrilegiū eē qui in libidinē ſedet
q̄ mēbra xp̄i ⁊ hoſtiā viuā placētē deo cū publicar̄ libidinū
victimis nepharia colluuione violauit. Diluuium quod va
rie diluit. Et hec noīa a luo deſcendunt iuxta prepoſitiōes
eorum ⁊ ſumuntur cum fluxu aque vel humoris alterius
cōmixto ceno aut alijs ſordibus.
Alnus genus arboris ex qua primū facte ſunt lintres. Luc. Et
fluctibus aptior alnus. Unde ⁊ pro Cimba quandoq̄ꝫ poni
tur. Uirg. Tum primū fluuij alnos ſenſere cauatas. Naſci
tur hec arbor in aqua nec facile extra vndas viuit.
Aloſe piſces ſūt clupear̄ gn̄is Tyberi iuxta Romā laudatiſſi
mi q̄ alio noīe apud Ariſt. ⁊ Strabonē. Thriſſe dicuntur.
Alpes a cādore niuiū dicte ſūt: q̄r ꝑpetuis fere niuib⁹ albeſcūt
Nā ἄλφος latine macula ſiue īpetigo tranſfert̄. Uñ Stra
bo li. iiij. ſcribit alpes alio noīe. Albiū vocari. Gallica vō lin
gua Alpes vt inq̄t Ser. alti mōtes ſunt. Sūt aūt mōtes altiſ
ſimi q̄ galliā trāſalpinā a ciſalpina diuidebāt. Nec vō ꝓmo
tis finib⁹ termini ſūt italie qui gallica lingua excelſos mon
tes ſignificant. In lōgitudinē. c. millia paſſuū patēt. A ſupo
mari ad inferuꝫ vt Celſus tradit. Liuius vō tria millia ſta
diorū. Hos primus Annibal fecit peruios. Incipiunt vt in
q̄t Stra. a ſabatijs. Apenninus a Genua. Inter Genuā vō ⁊
ſabatia ducenta ⁊ ſexaginta ſtadia interſunt. Ab alpes fit al
pinus na. num. pe. pro. Ply. Gentes alpine: ⁊ venti alpini q̄
alpibus flant. Uñ ⁊ Ciſalpinus: ⁊ tranſalpinus.
Alphos latine impetigo: ſiue vitiligo d̄r que ſuper faciē corpo
ris īmutat: ⁊ modo nigra: modo candida eſt.
Alphabetum: nomen compoſitum ex alpha ⁊ beta que ſūt pri
me littere grece.
Alpheſibe⁹ nomē paſtoris ab alpho īuenio: q̄ſi īueniēs boues
Alpheus nomen viri ⁊ nomen fluminis helidis archadie ſub
mare in Arethuſam Sicilie deſinētis Fixerunt poete Are
thuſam fuiſſe venatricē ⁊ amatā ab alpheo ⁊ fugiſſe volūt
ſtuprū p ſubterraneos cuniculos in ortygiā ⁊ alpheū fuiſſe
inſecutū. Alpheus fluuius ab alphis. i. maculis dictus eſt q̄r
eius aquā maculas tollit. Pauſanias aūt q̄ſi in principio li
bri quinti de grecia illuſtrata ita ſcribit. τὸ ὕδωρ ἐστὶν
τοῦ ἀλφειοῦ πλήθει τε τῷ λυσιλοῦντι καὶ ἥδιστον
⁊ ſubdit περὶ δὲ τούτου πολλὰ λέγεται ὅτι ἀνὴρ
εἴη θηρευτὴς ἐρασθῆναι δὲ αὐτὸν ἀρεθούσης. Et
multa alia ſcribens declarat hanc fictionem.
Alſioſi dicunt̄ qui ſūt nature frigētis: quiq̄ꝫ a frigore ledunt̄.
Uar. Stabulat̄ pecus meli⁹ ad hybernos exortus ſi ſpectat
q̄d eſt alſioſum. Idem. Q̄d eſt alſioſum id vt pleriq̄ꝫ lapide
aut teſta ſuſterni opꝫ caprile quo minus ſit vliginoſum.
Alter alteri⁹. vel alteri re. ri. Terē. in Heau. Hoc ipſum altere
dū narrat forte audiui. Et ad vnū de duobus d̄r: vt annibal
in trāſitu alpiū amiſit alterū oculū. Siue ad vnā duarū par
tium. Ci. Duplices ſīlitudines eſſe debēt vne rerum: altere
v̄bor̄. Sue. Nec ceſſauit ex eo alterū alter criminari. Uirg.
Aurea mala decē miſi: cras altera mittā. Alius de pluribus
vt alij virtutē preponunt: alij voluptatē: alij indolentiā. In
terdū tm̄ alius de duobus d̄r vbi diuerſa cōcedunt̄: vt alia ē
facies mea alia tua. Alter ad vnū de duobus refert̄. Itē al
ter ponit̄ ꝓ ſecūdo de duobus pluribuſue: vt altero menſe
repudiaui vxorē. Et hic eſt alter annus belli punici. i. ſecū
dus a belli punici origine. Aliq̄n pro ipſis duobus: vt vnus
aut alter. i. vnus aut duo. Et alter nō eſt ſcd̄s ſꝫ tertius ſicut
docet Do. Ter. in an. Sꝫ poſtq̄ꝫ acceſſit amans preciū polli
cens vnus ⁊ itē alter. Nā tres ſimul aderāt. Et Uirg. Alter
ab vndecimo. Aliq̄n ponit̄ ꝓ alio Ply. Tabulas plures pin
xit e q̄bus vnā in foro alterā in comitijs: duas ī Pōpei por
ticibus videmus. Aliq̄n pro aduerſo: ⁊ non bono: vt in au
gurijs altera cū appellet̄ auis que vtiq̄ꝫ ꝓſpera non eſt.
Altero as. pe. cor. vario ⁊ q̄ſi alter̄ facio. Ouid. in faſt. Ille ſuā
faciē trāſformat ⁊ alterat alte. Sūt qui dicāt hoc verbuꝫ in
oratorū vſu nō eſſe ⁊ p̄his egre concedi extra q̄ꝫ pro eo q̄d
eſt alterno: vt Ouid. in Me. Alterat vndas.
Alter eris. ſiue alteres. eris pe. ꝓ. ⁊ genere maſcu. ſigt̄ maſſam
plumbeā q̄ ad exercēda corpora ī gymnaſijs vtebāt̄. Mar.
Quid pereūt ſtulto fortes altere lacerti. Exercet melius vi
nea foſſa viros. Dictus alteres ab ἄλλεσθαι q̄d eſt ſalio.
Nā circūducebant alteres dum ſaltando ſe exercerent.
Alternis aduerbium viciſſim nunc vnum: nunc aliud. Uirg.
Alternis dicetis amant alterna camene.
Alterno as. viciſſim alter̄ duor̄ pono q̄d vernacula lingua di
cimus: mo luno mo laltro ſcambiare. Col. lib. vj. Dabimus
operā in ordinib⁹ diſponēdis pari v̄naculas ⁊ acinas alter
nemus. Hic alternatio per vicē ſucceſſio ⁊ cōpo. ſubalterno
Alternatim aduerbium ſignificat per vices.
Alteruter q̄uis e duobus ſiue alter ex duobus hoc eſt o luno
o laltro. Ci. in Uer. Uideo neceſſe eſſe alterutrum. Celius.
Ci. Pompeius dicitur valde pro Apio laborare: vt etiā pu
tent alterutrum de filijs ad te miſſurum. Hier. in Gene. ali
ter poſuit. Diuiſiq̄ꝫ ſunt alterutrum a fratre ſuo.
Altrinſec⁹ pe. cor. aduerbiū ab alter formatū ſigt̄ aliūde. Lact.
li. de opi. Aures duas quar̄ duplicitas īcredibile eſt quātā
pulchritudinē p̄ferāt q̄ tū pars vtraq̄ꝫ ſīlitudine ornata eſt
tū vt veniētes altrinſecus voces facilius colligant̄. Itē ſigt̄
iuxta alterā ptē. Plau. ī pſeu. Aſſiſte altrinſecus atq̄ꝫ onera
hūc maledictis. Idē ī Ru. In enſiculo mei nomen p̄ris poſt
altrinſec⁹ ē ſecuricula itē aurea l̄rata. Hier. ad Pāma. Ubi
proprietas ſingulorum eſt: ibi altrinſecus diuerſitas.
Altercor. aris. ſigt̄ mutuo iurgia iactare criminari ⁊ clamoſe
inficiari ⁊ q̄ſi aduerſam partē tueri. Dicit̄ ⁊ alterco. Teren.
Scio cū patre tuo dudum altercaſti. Hic altercatio que vt
docet. Quintil. lib. vj. conſtat aut intentione aut depulſione.
Altinum pe. pro. Urbs olim in littore Uenetie florentiſſima
fuit a qua altinates dicti ſunt.

Altus ta.tum. pōt eſſe participiū ab alo.is. ⁊ nomē quo ſignificatur pars ſuperior: ⁊ qn̄q; inferior. Altitudo enī nomē eſt mēſure. Un̄ dicimus altū celū ⁊ altū mare. Quinetiā altū ponitur pro celo ⁊ mari. Virg. Hec ait ⁊ maia genituꝫ demittit ab alto. Idē. Vix e conſpectu ſiculę telluris in altū vela dabāt leti ⁊ altū vocamus profundiorē maris partē ⁊ a terris remotiorē. Salu. Et piſcatoria ſcapha in altū nauigat. Per tranſlationē quoq; ponit̄ pro excelſo ac glioſo. Virg. Te ſine nil altū mens ichoat. Et pro veteri. Idē. Altius oē expediam prima repetēs ab origine factū. Et p magno: vt ſic pr̄ ille deū faciat: ſic altus apollo. Et p obſcuro ac recōdito vt Quid me alta ſilentia cogis rumpere. Et illud Manet alta mente repoſtū Judiciū paridis. Hinc fiunt cōpoſita Altiſonus pe.cor. qui ex alto ſonat. Altitonans pe.cor. qui ex alto tonat. Altiuolans pe.cor. qui in altum volat.

Altauus pe.pro. ventus: qui in alto.i. pelago eſt.

Altimeter pe.cor. inſtrumentum quo metiuntur alta.

Altare ab altitudine dictū eſt. Nam antiqui in ędificijs a terra eleuatis ſacra faciebāt dijs ſuperis in terra dijs terreſtribus: in effoſſa dijs infernalibus Altare ſuperis tantum cōſecratum erat. Ara tam ſuperis q̄ inferis.

Althea cū dipth. Nā grece αλθαια dicit̄ malua agreſtis: ſiue Mabi euiſcus q2 glutinoſa eſt. Naſcit̄ in locis humētibus cui⁹ radices decoctę ⁊ diligēter mixtę porcino adipi ad ſubleuandū dolores vel tumores vulnerū valde vtiles cōprobant̄. Eſt ⁊ Althea propri. Meleagri matris nomen.

Alueus ſiue aluus vt Var. teſtat̄ ē cauata cortex: vel vimineū vaſculū manufactū in quo q̄d pp cōcauitatē reponit̄. Hie. ad Demetri. Habeto lanā ſp in manibus: vel ſtaminis pollice fila deducito vel ad torquēda ſubtegmina in alueolis fuſa vertant̄: aliarūq; neta aut in globū collige: aut texēda cōpone. Apud Jul. Capitolinū legimus cū in Cęſareana familia paruuli i teſtudines alueis lauarent̄ nato Albinio Ceionū poſthumū eius patrē munere teſtudinis a piſcatore cum hoīe accepto illā ad excaldatiões pueriles dicaſſe. Un̄ ⁊ locus vbi apes mellificāt alueus ſiue aluus d̄r a mellis alimonio vt Var. exiſtimat. Ply. li. xi. Alueos ex cornu ſpectatos eē.i. apū aluearia. Dr̄ ⁊ Alue⁹ vēter cuiuſlibꝫ rei inanimatę. Un̄ ⁊ pfluminis foſſa p quā labit̄ flumē qn̄q; ſumit̄. Virg. Aſſuetę ripis volucres det fluminis alueo: aliqn̄ pro naui: ſiue pro ipſius nauigij receptaculo vt apud Proper. Aut q̄dnā fracta gaudes neptune carina. Portabat ſanctos alueus ille viros. Liui. lib. xxi. Alueos informes raptim faciebāt.i. nauiculas. Declinat̄ ⁊ hoc alueū. Feſtus. Nauſtibulum alueum eſt ad nauis ſimilitudinem factum.

Alueolus ⁊ alueolū cū accētu in anpenul. dimi. eſt p vaſe ↄcauo: vt eſt apud Dani. pphetā. Abacū intriuerat panes in alueolo vt ferret meſſoribus. Itē accidit̄ pro loco in quo pullos pariunt colūbi. Col. lib. ix. Oua in alueolū lignū ↄferat. Itē p tabula luſoria q̄ alio noīe d̄r latruncularia ⁊ aleatoria ab aleis ⁊ latrūculis.i. calculis ⁊ triuialiter ſcachis q̄b⁹ hinc biſſeno puncto: illinc quadris diſcoloribus vtimur ad ludū Juue. Laterna illud enim nr̄is datur alueolis.

Aluearius q̄ð ⁊ alueare ⁊ per apocopē Aluear ſumitur pro loco vbi ſunt aluei. Quādoq; etiam pro alueorū copia eodem in loco collocatorum mellificantium.

Aluus ab aluēdo dicta eſt. Et pprie d̄r qua ſordes effluūt ſiue eluunt̄. Ply. li. xx. Pepones qui vocant̄ refrigerant maxīe in cibo ⁊ emolliūt aluū. Qn̄q; capit̄ pro ventre qui apparet Col. lib. viij. niſi obeſam ingluuiē atq; diſtētā pabulis aluū demerſerit ⁊ refrigerauerit. Itē aluus vbi apes mellificāt. Var. Si ex aluo minus frequētes exeunt.

Alumen pe.pro. ſalſugo terrę. Efficit̄ hyeme ex aqua ⁊ limo ⁊ ęſtiuis ſolibus maturat̄: dictū a lumine q2 lumē coloribus tigendis pſtet. Ply. Sale aceto alumine poſtea exharenatur

Aluta pe.p. pellis a luteo colore dicta. Cęſar. li. iij. Anchore p funibus ferreis catenis: reuictę pelles p velis aluteq; tenuiter ↄfectę. Itē aluta d̄r pellis mollior ⁊ ad calceos ⁊ ad cętera opa faciēda ↄcinnata. Sumit̄ etiaꝫ qn̄q; pro ſacculo ſeu marſupio. Juue. Appoſitam nigrę lunam ſubtexit alutę.

Alutarius coriarius hoc eſt pellium ⁊ coriorum concinnator. Plau. Hic alutarius cerdo. Proprie tamen alutarij tenuiorum pellium dicuntur. Coriarij craſſiorum. Et Alutarius piſcis vocatur a Ply. ob ſimilitudinem alutę pellis.

Alutamen alutamentumue a veteribus dicebatur opus ex cōcinnatis pellibus factum.

A ante AM

Am ꝓpoſitio greca quę plerūq; cōpoſita īuenit̄: ſiḡtq; circum Cato ſupauit cū dixit. Am terminū. Verū qn̄ cōponit̄ cū dictione icipiēte ab. a. e. i. u. īterponit̄. b. euphonię cā: vt Ambages ambio: ambeſus: ambigo: amburbium ambarualis: ambuſtus. Si vo cū. c. h. s. q. mutat̄. m. in. n. vt Anciſus: anhelo: anfractus Anquiro. cū. p. remanet integra vt amputo

Amaliba regio non longe a myſia vbi argenti fodinę eſſe ab humero traduntur.

Amalthęa. pe. p. nomē fuit nutricis Jouis. Nā ipſa cū ſorore ſua Meliſſa iouē puer caprino lacte ac melle pauiſſe ferunt̄

Amanuenſes a manu vocabulū formatum: quo dicti ſunt ſerui: qui ⁊ a manu dicuntur quorum opera ⁊ manu in ſcribēdo perinde ac ſcribarum vtimur.

Amādo. as. alio mādo ſiue alio deputo: cū q̄s alio mittit̄ ⁊ a loco vbi ē remouet̄. Ci. p Roſcio Ad amādauerat hūc ſic vt eēt i agro ac tn̄mō aleret̄ ad villā vt cōmodis oīb⁹ careret Admādo vo ſiḡt ad aliquē vel aliquo aliq̄d cuipiā cōmitto Plau. i Pe. Reuertor rurſus denuo carthaginē ſi q̄d admādare vultis aut curarier argētū miſi q̄ dederit nugas egerit

Amāthes ppl̄i ſūt i aphrica troglodytis primi apō quos tū ſalis tū carbunculoꝝ gēmarūq; copia eſt. Auctor Solinus.

Amaracus pe.cor. Cynarę regis cypri puer q̄ caſu lapſus dū ferret vnguēta fregit alabaſtrū: deīde cū nimio dolore ↄtabuiſſet vſus ē ī ſanſucū q̄ ex ei⁹ noīe Amarac⁹ cępta ē appellari. Virg. Vbi mollis amarac⁹ illū florib⁹ ⁊ dulci aſpirans cōplectitur vmbra. Herba eſt quā vulgo maiozanā vocāt.

Amaracinū pe.co. ſiue ſanſucinū oleū q̄ð fit ex amaraco. Ply. lib. xxi. de ſanſuco loquens. Fit ex ea oleū quod ſanſucinuꝫ vocatur ſiue amaracinum ad excalfaciendos emoliendoſq; neruos. Lucre. Poſteſq; ſuperbos vngit amaracino ⁊ foribus miſer oſcula figit.

Amaranthus flos eſt ab īmortalitate nomē trahēs. Un̄ īmortales amaranthi. Nunq̄ enim marceſcit. Fitq; ab α priuatiua particula ⁊ μαραινομαι ſiccor tabeſco.

Amaritudo ⁊ amator p eodē accipiunt̄. Nā ſignificant in ſuauitatē ⁊ aſperitatē. Et p tranſlationē animi ſollicitudinem. Virg. lib. ij. Geor. Triſtia tentatū ſenſu torquebit amator.

Amarulentus: amaricatus afflictus ex maliuolentia Ge. Amarulentus librum maledicentiſſimū conſcripſit.

Amarico. cas. penul. cor. amarum.i. aſperuꝫ facio: ⁊ quaſi exacerbo. Aug. Ipſi amaricauerunt deum: qui peccādo in eam egritudinem deuenerunt.

Amareſcere. ideſt amarum fieri. Palladius. Amigdalus ſi rodatur amareſcit.

Amaramis: vt refert Joſeph. fuit nomen patris moſis.

Amanus pe.pro. mons cilicię ſiue vt quidam putant Cappadocum qui ⁊ Taurus dicitur.

Amath. nomen filij canaan qui auctore Joſepho Amatheos conſtituit qui ⁊ Amati dicuntur.

Amaſenus pe.pro. fluuius Volſcorum. Eſt ⁊ alius in Sicilia eodem nomine de quo Ouid. lib. xv. Meta. Necnon ſicanias voluens amaſenus arenas.

Amaſias nomē pprium iudęoꝝ regis quo ſignificat̄ ppl̄ꝫ tollēs.

Amaſis pe.p. nomē pprium regis ęgypti: cui⁹ tumulus fuit vna pyramidū dicēte. Luc. li. ix. Non mihi pyramidū tumulus euulſus amaſis. Hic legē ↄdidit vt q̄ſq̄s quot annis apud p̄ſidē rōnē vitę redderet: demōſtraretq; vn̄ viueret: aut quo q̄ſtu ſuſtentaret̄: qui hoc non faceret morte afficeret̄. Hanc legem Solon ab ęgyptijs tranſtulit ad athenienſes.

Amauroſes: latinę dicunt̄ oculoꝝ obſcuritates cum ſine vllo